

Firma Borcad bude sedadla vyrábět také v Rusku

13.6.2013 Hospodářské noviny str. 14 Česko

Kristýna Greplová

Lehký průmysl

Jejich sedadla vezou lidi z Moskvy na letiště, budou i ve vlacích v Soči Firma vedle pobočky v Rusku přemýšlí také o vstupu do letectví

Olympijské vlaky v Soči, doprava z centra Moskvy na letiště, teď nově i luxusní elektronikou řízená křesla pro rychlovlaky do Petrohradu. Severomoravský Borcad, který vyrábí vlaková sedadla, je v Rusku v posledních letech úspěšný - dokonce tak, že tento region tvoří celou třetinu jeho odbytu výrobků pro železniční dopravu. Východ je nyní karta, na kterou se firma chystá vsadit ještě více - Borcad v Rusku založí pobočku a začne tam postupně část svojí produkce vyrábět, sdělil HN jednatel a spolumajitel firmy Ivan Boruta.

„Napřed otevřeme pobočku a výrobu náhradních dílů pro vlaková sedadla, textilních částí a čalounění. Později bychom tam montovali i sedadla určená pro ruský trh, nejprve z našich dovezených dílů a postupně i z dílů vyrobených v Rusku,“ přibližuje Boruta plány expanze firmy. „Když budeme montovat sedadla v Rusku, nebudeme muset platit tak vysoká cla. A to nám umožní celkem výrazně snížit jejich cenu a zbavit se tak konkurenční nevýhody na tamním trhu,“ dodává.

Kolik bude Borcad do otevření pobočky v Rusku investovat, zatím Boruta nechce prozradit. Počítá s pár desítkami zaměstnanců, většinou místních, a částkou, která prý nebude nijak astronomická. Většina práce bude probíhat v subdodávkách. „My jsme začínali jako konstrukční a vývojová firma, k výrobě jsme se dostali postupně. A proto také dodnes klademe důraz hlavně na inovace a konstrukční řešení, to je naše přidaná hodnota, základ našeho byznysu. Na technologie si najímáme specialisty z jiných firem, ve Fryčovicích pak probíhá svařování a finální montáž,“ vysvětluje Boruta.

Sedadla za milion eur Borcad teď v Rusku realizuje unikátní zakázky, třeba luxusní sedadla do byznysové třídy ruského rychlovlaku Sapsan, který spojuje Moskvu s Petrohradem rychlostí 250 kilometrů za hodinu. Siemensu, který tyto vozy rekonstruuje pro ruské dráhy, za ně Borcad naučtoval jeden milion eur, tedy zhruba 26 milionů korun. Zdaleka to není největší zakázka firmy, ale je to jedna z nejprestižnějších.

„Jsou to nejluxusnější sedadla, co vyrábíme. Plně elektronická, otočná podle směru jízdy, v opěrce mají vlastní displej,“ popisuje Boruta. Podobná křesla, jen o něco jednodušší, dodával Borcad i do nejvyšší třídy vlaků Leo Express na české železnice.

Sedadla pro Sapsan se ale vyrábí ještě v Česku. Pro ruskou pobočku má Boruta jiné plány - brousí si zuby na zakázky v rámci plánovaných investic do moskevské příměstské dopravy, které slíbil prezident Vladimir Putin.

„Kolem Moskvy jezdí 3000 vlaků a Rusové se je chystají zrekonstruovat, takže do nich budou pořizovat i nová sedadla. A my bychom si z toho chtěli ukousnout svůj díl,“ svěřuje se Boruta. Má důvody k sebevědomí - příměstské vlaky kolem Moskvy budou podobná zakázka jako ty, které loni a předloni podepsal s ruským Aeroexpressem, společností, jež se stará o vlakovou dopravu z Moskvy na okolní letiště. Těm Borcad v rámci jedné smlouvy dodal 17 tisíc sedadel Regio Plus, další zakázky pak navazovaly.

Možná metro, pak i letadla Borcad nevyrábí jenom sedadla pro železnici, ale i medicínské vybavení, specializuje se na gynekologická a porodní lůžka.

„Ty obory si na první pohled nejsou příliš blízké, ale oba vycházejí z našeho přístupu k výrobě - že naše hlavní přidaná hodnota jsou inovace a unikátní konstrukce,“ uvádí Boruta a popisuje, jak Borcad nikdy nešel cestou nízkých cen, naopak se snaží držet na špičce oboru a vlastním vývojem diktovat trendy. „Jsme mezi světovou špičkou, ale odráží se to na ceně. Třeba u porodnických postelí jsme o třetinu dražší než americká konkurence,“ dodává.

Teď Boruta zvažuje, že by se jeho Borcad zase o něco šířeji rozkročil - firma by byla stabilnější, kdyby působila ještě v jednom oboru. A zase to tak trochu souvisí s Ruskem.

„Je toho teď víc, kam se díváme. Jedna z možností by byla vstoupit do výroby sedadel pro metro. Ale k tomu by se musela vyskytnout nějaká hodně zajímavá příležitost.“ Takovou by mohla být třeba plánovaná rekonstrukce moskevského metra. „Zajímá nás to, ano. Ale jen pokud by to byla zakázka aspoň na 30 tisíc sedadel. Nebo měla nějakou přidanou hodnotu, třeba zvažované elektronicky

ovládané centrální sklápění sedadel ve špičce,“ říká Boruta. A přemýšlí ještě dál -až na práh leteckého průmyslu.

„Sedadla do letadel by mohla být tou třetí nohou, o kterou opřít firmu. Teď to zvažujeme, protože projít schvalovacími procesy trvá několik let a stojí to desítky milionů. Ale možná s certifikací letos začneme,“ dodává Boruta.

INSPIRUJTE SE ÚSPĚCHY JINÝCH Další příběhy a reportáže z úspěšných českých firem na www.ProByznys.info

438 MIL. Kč činily tržby Borcadu za rok 2011, zhruba 60 procent obratu tvoří vlaková sedadla. Firma vydělala přes 78 milionů Kč. Když budeme montovat sedadla v Rusku, nebudeme muset platit tak vysoká cla. A to nám umožní celkem výrazně snížit jejich cenu a zbavit se tak konkurenční nevýhody na tamním trhu. IVAN BORUTA šéf a spolumajitel firmy Borcad

Foto popis| DOPRAVA A ZDRAVOTNICTVÍ Borcad v severomoravských Fryčovicích vyrábí jednak sedadla do vlaků a dále speciální porodní postele i gynekologická křesla (připravená k expedici na snímku dole).

Foto autor| FOTO: HN - JIŘÍ ZERZOŇ

Foto popis| ŠÉF EXPORTNÍ FIRMY Společnost Borcad byla založena v roce 1990 jako konstrukčně-vývojové studio současným majitelem a jednatelem Ivanem Borutou. Nyní má 150 zaměstnanců, exportuje do 42 zemí.

Foto autor| FOTO: HN - JIŘÍ ZERZOŇ

O autorovi| Kristýna Greplová, kristyna.greplova@economia.cz

Polský ArcelorMittal si na rekonstrukci najal Čechy

10.6.2013 Hospodářské noviny str. 16 Česko

Kristýna Greplová

Strojírenství

Pro ostravskou elektroinženýrskou firmu Ingeteam je zakázka za 85 milionů korun přelomová.

Z modernizace polského závodu ArcelorMittal ve Swietochłowicích si ukousnou svůj díl i Češi, ostravská společnost Ingeteam získala zakázku na rekonstrukci tamní galvanické válcovací linky na plech. Projekt za celkem 3,3 milionu eur, tedy zhruba 85 milionů korun, bude pro Ingeteam největší letošní zakázkou.

„Ta smlouva pro nás znamená hodně. Je to poprvé, co jsme u tak velké a komplexní zakázky porazili mnohem silnější konkurenci – hlavně obry, jako jsou ABB a Siemens,“ řekl HN předseda představenstva Rastislav Škuta.

Ostravský Ingeteam se specializuje na inženýrský vývoj a instalace řídicích systémů pro různé strojní nebo hutní technologie. Jako dodavatel firma spolupracuje právě s ABB a Siemensem nebo třeba americkým Rockwell Automation. „Ale hodně jsme za poslední roky vyrostli a jdeme novou cestou. Už neděláme jenom subdodávky, ale pracujeme na čím dál větších projektech jako generální dodavatel,“ dodává ředitel firmy Tomáš Marten.

V Polsku má teď Ingeteam na starosti kompletní rekonstrukci 200 metrů dlouhé pozinkovací linky na válcovaný plech.

Hutní technologie od vysokých pecí přes koksovny, ocelárny, válcovny a úpravárenské linky jsou pro ostravský Ingeteam hlavním oborem. „V podstatě jsme vyrostli na zakázkách pro ostravskou Novou huť, kterou pak koupil ArcelorMittal,“ říká Marten. Díky spolupráci s indickou skupinou se postupně Ingeteam dostal k víc zakázkám za hranicemi. „Dnes dodáváme asi 75 našich technologických řešení do světa,“ dodává ředitel a zmiňuje zakázky v Číně, Mexiku nebo Kanadě.

Dnes se Ingeteam víc zaměřuje i na jiné technologie než na ty pro hutní průmysl. Napřed se firma uchytila v energetice u řízení pásových dopravníků uhlí, pak dělali projekty pro solární elektrárny. „K tomu nás donutila hlavně krize, ve které ocelářství hodně utrpělo. Museli jsme si najít odbytiště i jinde než u hutí, aby byl podnik stabilnější,“ říká Marten. Ingeteam tak nyní vstupuje i do úplně nových oborů – třeba papírenství.

„Ale zase tak vzdálené to není. Děláme pro český Papcel jeden projekt na papírenskou linku v Egyptě – on se totiž papírový svitek od toho ocelového tolik neliší, řízení provozu je podobné,“ vysvětluje ředitel.

Roční obrat společnosti se pohybuje v řádech několika stovek milionů, ten loňský se zastavil na 167 milionech korun. „Tržby pro nás ale nejsou tak důležité jako zisk, to podle něj hodnotíme, jak se zrovna podniku vede. Obrat nám totiž hodně kolísá podle nasmlouvaných zakázek, které jsou někdy hodně navýšené dodávkami, kde nemáme takovou přidanou hodnotu,“ dodává Marten. Loni společnost vydělala 35 milionů před zdaněním, což je na úrovni předloňského zisku.

Společnost před dvaceti lety zakládali tři inženýři, teď má osmdesátku zaměstnanců, z toho většinu vysokoškoláků.

„Rosteme pořád, ale největší skok pro nás byl, když do společnosti vstoupil španělský investor,“ říká předseda představenstva Škuta. Španělská skupina Ingeteam tehdy koupila část akcií společnosti, teď vlastní dvě třetiny a zbytek drží český management společnosti. V roce 2007 pak ostravská společnost převzala i název podle svojí mateřské skupiny, do té doby se jmenovala Ingelectric.

Ingeteam 167

MILIONŮ KORUN byl loňský obrat ostravské společnosti, rok předtím společnost utřžila 228 milionů korun. Zisk před zdaněním v roce 2012 překonal 35 milionů. 3,3 MILIONU EUR je hodnota nové zakázky pro polský ArcelorMittal. V závodě ve Swietochłowicích má Ingeteam na starosti kompletní

rekonstrukci dvouseťmetrové pozinkovací linky na válcovaný plech.

Foto popis| KLÍČOVÁ ZAKÁZKA Ostravská firma Ingeteam bude pracovat na rekonstrukcích v polském závodě ArcelorMittal ve Swietochłowicach (na snímku)

Foto autor| FOTO: ARCELORMITTAL

O autorovi| Kristýna Greplová, kristyna.greplova@economia.cz

Bridgestone i Pirelli testují směsi na pneumatiky přístrojem z Ostravy

5.6.2013 Hospodářské noviny str. 16 Česko

Kristýna Greplová

Strojírenský průmysl

Roper Engineering zaměstnává čtyřicet českých inženýrů Ostravská firma se roky soustředila na vývoj, teď rozjíždí i výrobu

Když americká strojírenská společnost Roper Industries zakládala v Česku dceřinou firmu, plánovala v ní do pěti let zaměstnat asi patnáct inženýrů, kteří budou mít na starosti výzkum a vývoj pro další členy holdingu. Ostravská dcera RoperEngineering ale vyrostla rychleji, než v Americe čekali. Firma dnes zaměstnává čtyřicet inženýrů a příští rok plánuje nabrat až sedmdesát nových zaměstnanců. Ty zaměstná hlavně ve výrobě, kterou nově rozjíždí. „Dosud jsme prodávali naše know-how. Dělali jsme jen výzkum a vývoj na klíč, evropské a americké firmy od nás odebíraly technické nákresy přístrojů a software. Teď ale začínáme i s vlastní výrobou měřicích a laboratorních zařízení, která většinou slouží k testování průmyslových vzorků,“ řekl HN šéf společnosti Libor Štramberský.

V Ostravě pracují na vývoji strojů pro několik dceřiných společností Roper Industries, třeba pro dánskou firmu Struers, která dělá stroje pro zpracování metalurgických vzorků různých kovů, nebo pro americkou Alpha Technologies. Té na zakázku vyvinuli speciální přístroj, který zkoumá složení gumárenských směsí na výrobu pneumatik. „Dokáže ze vzorku směsi zjistit, jaké jsou v ní příměsi. Kolik je v ní křemíku, uhlíku, jestli je směs na gumy dobře rozmíchaná, má správnou velikost částic,“ vysvětluje Štramberský. „Na základě toho pak v gumárnách vyhodnotí, jestli už má směs správné vlastnosti a mohou z ní začít vyrábět pneumatiky,“ dodává.

Tenhle přístroj je zároveň jeden z prvních, který v Roper Engineering nejenom vyvinuli, ale taky vyrobili. Americká Alpha Technologies, sesterská společnost, pro kterou zařízení v Ostravě dokončili na přelomu roku, už ho prodala do fabrik Michelin, Continental, Bridgestone i Pirelli.

„Většina z toho jde zatím do velkých továren u Clevelandu, které jsou blízko velkým americkým automobilkám,“ říká Štramberský. Jestli je o přístroj zájem i na českém trhu, to neví. „My dodáváme naše přístroje jako subdodávku Američanům, na český trh tak necílíme. Jedině že by si ho zdejší firmy objednaly z USA,“ dodává Štramberský.

I když je americký trh pro ostravský Roper důležitý, tak největší odbyt má firma v severní Evropě. Hlavním odběratelem podniku je totiž dánská firma Struers, největší světový výrobce přístrojů na metalografické testování. „Vyvíjíme pro ně přístroje, které řežou kovové vzorky, potom jejich povrch leští a brousí, aby z něj mohlo být jemnou optikou zjištěné složení,“ popisuje Štramberský. Právě zakázky pro Dány jsou motorem růstu ostravského člena amerického holdingu. Podle šéfa firmy dělá výzkum a vývoj a postupně i výroba přístrojů pro Struers dohromady přes osmdesát procent obratu společnosti.

Rozhodnutí o tom, jak výrazně se ostravský Roper Engineering rozroste, tak de facto padlo v Dánsku. „Potřebovali zvětšit výrobní kapacity, a tak jsme se dohodli, že zařízení, která pro ně naši inženýři vyvíjejí, budeme taky vyrábět,“ říká Štramberský a jedním dechem dodává, že to je taky jeho vize, jak firmu v následujících letech rozvíjet. „Směřujeme k tomu, že co projde naším výzkumem a vývojem, co vymyslí naši inženýři v Ostravě, to taky tady v regionu vyrobíme,“ vysvětluje.

Kvůli navyšování kapacity a rozjezdu výroby se společnost odstěhuje z ostravského Vědecko-technologického parku do nových prostor, kde bude mít výrobní plochu asi 4000 čtverečních metrů. Podnik plánuje do rozjezdu vlastní výroby přístrojů investovat několik desítek milionů. „Většina půjde do strojů a vybavení, protože budeme v pronájmu,“ dodává Štramberský. Investovat budou z vlastních zdrojů, mateřský holding jim finance neposkytne.

Loni měl ostravský Roper Engineering tržby zhruba 50 milionů korun, až dokončí stěhování a budování výrobních kapacit, čekají významný nárůst. „Obrat se nám zvýší zhruba čtyřnásobně, díky nové produkci,“ říká Štramberský. Na zkoušku rozjetá výroba prvních dvou přístrojů zatím generuje jen asi desetinu tržeb, v dubnu se přidala produkce třetího zařízení. „Až budeme v novém a nabereme potřebné zaměstnance, převáží postupně výroba nad příjmy z výzkumu,“ počítá Štramberský.

Roper Engineering

70 NOVÝCH LIDÍ se chystá společnost přijmout v následujících dvou letech, aby mohla v plné kapacitě rozjet kromě vývoje i výrobu přístrojů.

4x vyšší tržby. Takový růst společnost čeká od rozšíření činnosti o kompletní výrobu a stěhování do nových prostor s výrobní plochou asi 4000 metrů čtverečních. Investici do vybavení zatím počítají v desítkách milionů.

BUĎTE O KROK NAPŘED Další příběhy a reportáže z úspěšných českých firem čtete v sekci inspirace na [www. ProByznys.info](http://www.ProByznys.info)

Foto popis| POD JEDNOU STŘECHOU Ostravský Roper Engineering napřed jen prodával svoje know-how sesterským společnostem. Teď šéf firmy Jan Štramberský (na snímku nahoře) chystá stěhování a nábor desítek nových zaměstnanců, aby se výrobky, které tu projdou vývojem, v Ostravě taky vyráběly.

Foto autor| FOTO: HN – JIŘÍ ZERZOŇ

O autorovij| Kristýna Greplová, kristyna.greplova@economia.cz

V Příboře vyrábějí pro americké prádelny

4.6.2013 Hospodářské noviny str. 16 Česko

Kristýna Greplová

Strojírenský průmysl

Většinu své produkce praček má belgický Primus na severní Moravě Příboře. Příští rok rozšíří výrobu, do nové haly investuje desítky milionů

Pračky velké jako kabina od výtahu nebo takové, které mají zvlášť dvířka na špinavé a čisté prádlo a zaznamenávají do paměti přesné detaily o každém pracovním cyklu i rok zpátky. Takové stroje vyrábí belgická společnost Primus v severomoravském Příboře už patnáct let. Z desetitisícového města putují průmyslové pračky, sušičky a mandly do prádelen i čistíren hlavně ve Francii, Spojených státech a Kanadě. A Primus se chystá výrobu v Příboře rozšiřovat, příští rok chce mít hotovou novou halu, která o třetinu zvýší kapacitu zdejší výroby. Investuje do ní zhruba 70 milionů korun.

Výroba v Česku a v Číně „Nové výrobní prostory budou mít 2400 čtverečních metrů, stavba haly vyjde téměř na dvě desítky milionů korun. Nejdražší budou ale nové stroje, ty přijdou na padesát milionů korun,“ počítá Jan Vleugels, ředitel příbořského závodu.

Ten tvoří 90 procent obrátu celé belgické skupiny, která loni utržila 85,5 milionu eur, v přepočtu zhruba 2,2 miliardy korun. „Do Příboře jsme postupně přestěhovali velkou většinu produkce a celý vývoj a výzkum,“ říká Vleugels a doplňuje, že další výrobu má Primus už jen v Číně. Tam skupina před rokem a půl koupila čínskou společnost Deli Machinery a zahájila výrobu pro čínský a indický trh. „Hlavní továrna je ale Příbor a tak to i zůstane. Do Číny jsme šli proto, že na asijském trhu vidíme velký potenciál a doprava z Česka by se nevyplatila. Navíc se na indickém a čínském trhu uplatníme s jinými produkty, které je jednodušší vyrábět tam,“ vysvětluje Vleugels.

Pračka za milion Na Moravě vyrábějí velké pračky, sušičky a mandly pro západní trhy, kde jsou zákazníci mincovní prádelny, komerční čistírny nebo hotely a nemocnice. Ročně do světa přes 20 tisíc průmyslových prádelenských strojů. „Jejich velikost a cena se liší i o řád. Třeba speciální pračka na osm kilo prádla přijde na zhruba 90 tisíc, průmyslová pračka na sto kilo prádla už stojí i milion korun,“ říká marketingový ředitel Primusu David Grendysa. Na tuzemském trhu je firma lídrem, ale Česko tvoří pro Primus jen tři procenta odbytu – většina produkce jde do západní Evropy a Severní Ameriky.

Největší zájem je tam o pračky, ty tvoří šedesát procent tržeb firmy. „Deset procent obrátu přitom dělají speciální pračky do nemocnic, ty vyjdou o třetinu draž než ostatní pračky. Jsou uzpůsobené na praní infikovaného prádla, mají dva plnicí otvory a musejí splňovat další přísné parametry,“ vysvětluje Vleugels. Asi třicet procent tržeb Primusu pak jde z prodaných sušiček a desetina ze speciálních mandlů.

Primus ale nevyrábí stroje jen pod svým vlastním označením, přes třetinu výroby dělá fabrika na zakázku pro švédskou nebo kanadskou značku strojů pro prádelny. „Někdy jsou to shodné výrobky, jindy mají odlišné prvky, třeba ovládací panel,“ vysvětluje Grendysa. Pětistovka zaměstnanců příbořské továrny vyrábí pračky a sušičky z plechu, do kterého laserem vypálí nebo speciálním strojem vyseká tvar součástí. Z nich potom tvaruje buben, vnější plášť pračky i všechno ostatní. „Co jde, vyrobíme si tady sami. K tomu pak nakupujeme hadice, řemenice nebo třeba tlumiče Monroe, které používáme pro odpružení praček,“ dodává ředitel marketingu.

Od punčoch do montovny Kolem těžkých strojů a montáže praček se otáčí i desítky žen, ty firma přijala, když v Příboře před sedmi lety zavřeli továrnu na punčochy. „Pořád rosteme, přibíráme 30 zaměstnanců ročně, tak jsme se rozhodli jim nabídnout rekvalifikaci,“ vysvětluje Vleugels.

Produkce firmy, stejně jako její obrát, roste stabilně, i když krize ani Primus neušetřila a tržby mu v roce 2009 klesly o třetinu na necelých 58 milionů eur, tedy asi 1,4 miliardy korun.

„Tehdy jsme se ale rozhodli, že nemůžeme jenom sedět se založenýma rukama a šli jsme do ofenzivy,“ říká Vleugels. Když ostatní firmy hledaly úspory, v Příboře se rozhodli investovat 68 milionů do vývoje nové produktové řady a další desítky milionů do výrobních kapacit na její výrobu. Primus se tenhle riskantní krok vyplatil, nová řada teď táhne tržby a pomáhá růst celé skupině. „Navíc dál těžíme z té investice do vývoje, letos i příští rok jdeme na trh s dalšími novými řadami. Na předlevnější

pračky, které vychází z té pokrizové řady, ale nemají tolik high-tech prvků, a potom nové sušičky,“ dodává Vleugels.

Foto popis| Pračky do zámoří Ročně vyrobí Primus v Příboře podle šéfa firmy Jana Vleugelse (vlevo dole) prádelenské stroje za dvě miliardy korun. Jen zlomek výrobků jde do Česka, většina míří do západní Evropy či USA.

Foto autor| foto: HN – Jiří Zerzoň

O autorovi| Kristýna Greplová, kristyna.greplova@economia.cz